

SCENARIUSZ ZAJĘĆ LEKCYJNYCH

TEMAT:

W starożytnej Grecji

CELE ZAJĘĆ:

Uczeń

- wie jak wyglądało, życie codzienne starożytnych Greków,
- zna zasady organizacji i przebieg zawodów sportowych w starożytnej Grecji,
- wie jak wyglądał teatr grecki,
- potrafi zaprezentować swoją wiedzę,
- prawidłowo posługuje się poznanymi pojęciami.

CZAS:

- 1* 60 minut

MATERIAŁY:

- rekwizyty zgromadzone przez nauczyciela lub wykonane przez uczniów: prześcieradła, agrafki, wieniec laurowy, wieniec z bluszczu, kilka orzechów, jojo, oliwki, rodzynki, chleb, oraz w miarę możliwości kilka naczyń greckich (wykonane przez uczniów na wcześniejszych zajęciach lub rysunki amfor greckich), kitarra (rysunek na grubym kartonie), zwój z alfabetem greckim.

ORGANIZACJA ZAJĘĆ:

Zajęcia mają charakter podsumowujący cykl poświęcony starożytnej Grecji. Uczniowie poznali już warunki życia Greków, zasady organizacji igrzysk sportowych itd. Przed zajęciami wylosowali instrukcje określające ich rolę podczas uczty. Na jej podstawie oraz zdobytych wcześniej wiadomości przygotowali własną prezentację. Uczniowie mogli także konsultować się z nauczycielem oraz korzystać z rekwizytów zgromadzonych w pracowni historycznej.

Uczniowie mogą wykonywać zadania samodzielnie lub w zespołach 2- 3 osobowych. Jeśli wykonują je zespołowo, muszą wybrać jednego spośród siebie, który przedstawi pracę grupy.

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Nauczyciel wyjaśnia uczniom cel zajęć.
2. Nauczyciel wspólnie z uczniami przygotowuje salę. Warto zadbać o przygotowanie gazetki związanej tematycznie z omawianym okresem historycznym, wyeksponować prace uczniów.
3. Wszyscy uczniowie zasiadają wokół jednego stołu (kilka złączonych ławek). Na stole ustawione zostają rekwizyty. Każdy uczeń ustawia przed sobą wizytówkę z imieniem.

4. W trakcie uczy uczniowie częstują się chlebem, oliwkami i rodzynkami. Ucztę rozpoczyna **Pan Domu** – nauczyciel, który wita gości i krótko opowiada o swoim domu. Następnie nauczyciel wskazuje kolejnych uczniów, którzy przedstawiają się i opowiadają „o sobie”, wcielając się w rolę wylosowanej postaci.

Proponowane postaci, biorące udział w uczcie:

- **Pan domu** – nauczyciel – kieruje dyskusją ,
 - **Dziecko**
 - **Sportowiec**
 - **Aktor**
 - **Greczynka – Pani Domu**
 - **Nauczyciel**
5. Nauczyciel zachęca uczniów do wzajemnego zadawania pytań.
6. Nauczyciel podsumowuje zajęcia. Pyta uczniów o wrażenia i odczucia związane z wcieleniem się w rolę starożytnego Greka.
7. Na zakończenie zajęć nauczyciel przedstawia uczniom wybitnego historyka greckiego Polibiusza, który obok wspaniałych dzieł historycznych jest również twórcą szyfru, znanego dziś jako „szachownica Polibiusza”. Nauczyciel wyjaśnia uczniom zasady szyfrowania (każdej literze przyporządkowana jest para cyfr)* a następnie każdy uczeń otrzymuje zaszyfrowaną wiadomość (np. „Żegnamy już Grecję”, „Do widzenia Hellado”). Zadaniem uczniów jest rozszyfrowanie zakodowanego tekstu.

INSTRUKCJE DLA UCZNIÓW

DZIECKO

Wyobraź sobie, że jesteś mieszkańcem starożytnej Grecji. Masz 12 lat.
Nazywasz się ...(zapropnuj imię typowo greckie).
Opowiedz o swoim życiu, szkole, zainteresowaniach.

1. Twoje wystąpienie powinno trwać 5- 8 minut.

2. Możesz wykorzystać podaną instrukcję, uzupełnić ją lub przygotować własną prezentację

Twoi rodzice są dość zamożni. Masz nawet własnego niewolnika (pajdagogos), który się tobą opiekuje. Pajdagogos odprowadza cię do szkoły i pomaga w nauce. W szkole uczysz się pisania, liczenia, recytacji a także gry na kitarze. Najwięcej trudności sprawia ci piękne pisanie. Bardzo chętni bierzesz udział w zajęciach sportowych w gimnazjonie nieopodal twojego domu. Lubisz też spędzać czas w towarzystwie rówieśników. Chętnie bawicie się w jojo i gracie w orzechy ...*

3. Proponowane rekwizyty- strój grecki- chiton, kitarra, jojo lub orzechy.

Możesz zwrócić się do nauczyciela po dodatkowe instrukcje lub pomoc jeśli czegoś nie rozumiesz.

* **Zasady gry w orzechy:** gracze układają kilka orzechów obok siebie a następnie usiłują w nie trafić kolejnym. Wygrywa ten, kto zbierze najwięcej trafionych orzechów.

AKTOR

Wyobraź sobie, że jesteś mieszkańcem starożytnej Grecji.
Masz na imię..... (zaproponuj imię typowo greckie)
Od kilku lat grywasz w teatrze. Opowiedz o swojej pracy.

- 1. Twoje wystąpienie powinno trwać 5- 8 minut.**
- 2. Możesz wykorzystać podaną instrukcję, uzupełnić ją lub przygotować własną prezentację**

W teatrze greckim występowali tylko mężczyźni. Aktorzy (trzech) występowali w maskach i specjalnych strojach – wataowanych ubraniach, koturnach i wysokich nakryciach głowy (tzw. onkosy). Przedstawienia organizowano z okazji świąt ku czci Dionizosa.

W swoim przedstawieniu możesz wykorzystać jeszcze wiele innych, zgromadzonych przez siebie informacji dotyczących teatru greckiego.

- 3. Proponowane rekwizyty-** strój grecki- chiton, maska, wieniec z bluszczu .

Możesz zwrócić się do nauczyciela po dodatkowe instrukcje lub pomoc jeśli czegoś nie rozumiesz.

SPORTOWIEC

Wyobraź sobie, że jesteś mieszkańcem starożytnej Grecji.
Masz na imię..... (zaproponuj imię typowo greckie).
Twoją pasją jest sport. Poświęcasz mu wiele czasu .
Opowiedz o organizacji igrzysk w Olimpii.

- 1. Twoje wystąpienie powinno trwać 5- 8 minut.**
- 2. Możesz wykorzystać podaną instrukcję, uzupełnić ją lub przygotować własną prezentację**

Igrzyska w Olimpii odbywały się one co 4 lata. Organizowane były ku czci boga Zeusa. Igrzyska trwały 4 dni. Sportowcy rywalizowali w 5 dyscyplinach: bieg krótki, rzut dyskiem, rzut oszczepem, skok w dal, zapasy.

Czy pamiętasz jak nagradzano zwycięzców, a jak karano nieuczciwych sportowców. Może opowiesz także o zasadach poszczególnych dyscyplin.

- 3. Proponowane rekwizyty-** strój grecki- chiton, wieniec laurowy.

Możesz zwrócić się do nauczyciela po dodatkowe instrukcje lub pomoc jeśli czegoś nie rozumiesz.

GRECZYŃKA

Wyobraź sobie, że jesteś mieszkanką starożytnej Grecji.

Masz na imię..... (zaproponuj imię typowo greckie)

Masz liczną rodzinę. Poświęcasz jej wiele czasu. Opowiedz o życiu codziennym w twoim domu. Sporządź jadłospis na jeden dzień. Opowiedz o strojach jakie przygotujesz dla swojej rodziny. Pamiętaj, że podstawą wyżywienia Greków były: chleb pszenny lub razowy, placki jęczmienne, fasola, cebula, czosnek, sałata, oliwki, winogrona, ryby, rzadziej mięso.

Może opowiesz jak zakładano himation i peplos*

1. Twoje wystąpienie powinno trwać 5- 8 minut.

2. Proponowane rekwizyty- strój grecki- chiton, jadłospis,

* **Himation** - to szeroki pas materiału składany podwójnie. Jeden jego koniec przetrzucano przez lewe ramię, drugi, dłuższy przeciągano przez plecy pod prawym ramieniem do przodu i znów przetrzucano przez lewe ramię do tyłu.

Peplos- to strój kobiecy. Materiał składano w połowie, a od góry zginano na szerokość około ¼ Na ramionach i odkrytym boku spinano materiał agrafkami. W taliu zawiązywano pasek.

**Możesz zwrócić się do nauczyciela po dodatkowe instrukcje
lub pomoc jeśli czegoś nie rozumiesz.**

NAUCZYCIEL

Wyobraź sobie, że jesteś mieszkańcem starożytnej Grecji.

Masz na imię..... (zaproponuj imię typowo greckie)

Od kilku lat jesteś nauczycielem.

Opowiedz czego uczysz swoich uczniów. Zademonstruj alfabet grecki. Opowiedz jedną z bajek Ezopa, którą szczególnie lubią twoi uczniowie.

Bajki Ezopa znajdziesz w szkolnej bibliotece.

1. Twoje wystąpienie powinno trwać 5- 8 minut.

2. Proponowane rekwizyty- strój grecki- zwój z alfabetem.

**Możesz zwrócić się do nauczyciela po dodatkowe instrukcje
lub pomoc jeśli czegoś nie rozumiesz.**

* Szachownica Polibiusza

	1	2	3	4	5
1	A	B	C	D	E
2	F	G	H	I/J	K
3	L/Λ	M	N	O/Ó	P
4	Q	R	S	T	U
5	V	W	X	Y	Z/Ζ